

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
GRAD SARAJEVO
JU „Gradski Muzeji” Sarajevo

PROGRAM RADA
JU „GRADSKI MUZEJI” SARAJEVO
SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2023. GODINU

Sarajevo, januar 2023. godine

I UVODNI DIO

JU “Gradski Muzeji” Sarajevo se sastoji Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo, Olimpijskog muzeja Sarajevo, a od prošle godine (2022.) i „Sarajevski spomenar” - spomen soba ubijenoj djeci tokom opsade Sarajeva 1992-1995.

Program rada **JU “Gradski Muzeji” Sarajevo (u daljem tekstu Muzeji)** sa finansijskim planom za 2023. godinu sačinjen je u skladu sa članom 13. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javne ustanove “Muzej savremene umjetnosti ARS AEVI Sarajevo” Broj: 01-GV-02-466/20 Sarajevo, 29.04.2020. godine te Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 29/12, 11/17 i 8/18).

Program rada **JU “Gradski Muzeji” Sarajevo** sa finansijskim planom za 2023. godinu obuhvata period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine, a programske aktivnosti i zadaci sistematizirani su prema vrstama, rokovima izrade i nosiocima izvršenja aktivnosti i zadataka za dva Muzeja; Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo i Olimpijski muzej Sarajevo, te novog muzejskog prostora pod nazivom “Sarajevski spomenar” - spomen soba ubijenoj djeci tokom opsade Sarajeva 1992-1995.

Predmetni dokument ima za cilj upoznavanje sa programskim, ali i drugim, dopunskim aktivnostima **JU “Gradski Muzeji” Sarajevo**. Kod izrade plana i programa rada za 2023. godinu vodilo se računa o aktuelnom stanju u oblasti kulture na širem području grada, s ciljem podizanja broja i kvalitete u domenu planiranih kulturnih zbivanja. Pored informacija vezanih za osnovnu djelatnost, program rada daje i uvid u krajnji poslovni učinak svih Muzeja, u čijem se daljem kontekstu zatim delegiraju prijedlozi, mjere i rješenja, koja bi u sadejstvu sa pravovremenom reakcijom Osnivača, zasigurno odgovorila i na preostala pitanja, poput trajnog rješavanja prostora u koji bi se Muzej savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo smjestio; te bržeg i boljeg razvoja kulture i savremene umjetnosti u našem gradu, zatim unaprijedila ponuda aktivnosti u Olimpijskom muzeju Sarajevo kroz moguću aktivaciju djece i promocije važnosti zimskih olimpijskih sportova kroz Muzej, uz sve dodatne aktivnosti budućih Muzeja kao podjedinica Gradskih Muzeja.

1.1 Naziv, osnivač, sjedište, identifikacioni broj Muzeja

Naziv: JU “Gradski Muzeji” Sarajevo

Osnivač: Gradsko vijeće Grada Sarajeva

Sjedište: Petrakijina 7, 71000 Sarajevo

Identifikacioni broj: 4 2 0 2 5 0 8 2 8 0 0 0 5

1.2. Upravljanje i rukovođenje u Muzeju

Organ upravljanja u Muzeju je Upravni odbor od tri člana, čiji je način izbora, sastav i nadležnosti određen članom 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br: 12/03, 34/03 i 65/13), članom 38. Statuta Grada Sarajeva (Službene novine Kantona Sarajevo" broj 34/08 - prečišćeni tekst), članom 7. Odluke o osnivanju Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo" broj 49/17), a u skladu sa tačkom II Odluke o standardima i kriterijima za imenovanje na poziciju predsjednika i članova upravnog i nadzornog odbora Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 30/08) i članom 30. Pravila Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo broj 01/04-05-3827-5/18 od 18.07.2018. godine

Organ kontrole poslovanja u Muzeju je Nadzorni odbor čiji je način izbora, sastav i nadležnosti određen članom 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br: 12/03, 34/03 i 65/13), članom 38. Statuta Grada Sarajeva (Službene novine Kantona Sarajevo" broj 34/08 - prečišćeni tekst), članom 9. Odluke o osnivanju Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo" (Službene novine Kantona Sarajevo" broj 49/17), a u skladu sa tačkom II Odluke o standardima i kriterijima za imenovanje na poziciju predsjednika i članova upravnog i nadzornog odbora Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 30/08) i članom 32. Pravila Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo broj 01/04-05-3827-5/18 od 18.07.2018. godine.

Organ rukovođenja u Muzeju je direktor čiji je izbor, imenovanje i razrješenje dužnosti regulisan članom 29. stav 1. Uredbe sa zakonskom snagom o ustanovama ("Službeni list RBiH" br. 6/92 i 8/93), članom 30. Pravila Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo broj: 01/04-05-3827-5/18 od 18.07.2018. godine i članom 8. stav 2. Odluke o osnivanju Javne ustanove "Gradski Muzeji" Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 49/17).

1.3. Organizacija rada u Muzejima

S obzirom da je JU "Gradski Muzeji" Sarajevo osnovana sredinom 2020, rukovodeću poziciju čini direktor i (7) sedam uposlenika od toga 2 (dva) sa VSS 4 (četiri) sa SSS i 1 (jedan) NK. Krajem 2022. godine donesena je ponovo Odluka da raspiše konkurs za 2 radna mjesta početkom naredne godine u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta 01/03-05-1/22 od 17.11.2022. godine.

1.4. Vanjski saradnici

Muzeji će u svom radu po potrebi, a sve u interesu usluga muzeja, ostvariti saradnju sa Ministarstvom civilnih poslova, Federalnim ministarstvom kulture i sporta, Ministarstvom kulture i sporta Kantona Sarajevo, Fondacijom za muzičke, scenske i likovne umjetnosti, javnim preduzećima, obrazovnim ustanovama, drugim muzejskim ustanovama, i internacionalnim partnerima, zemalja osnivača kolekcije, sa posebnim fokusom na Italiju kao jednu od zemalja koja je do sada pružila najveću pomoć, te ambasadama i diplomatsko konzularnim predstavništvima.

Također, zbog velikog broja upita za stažiranja i prakse, te volontiranja u sklopu Muzeja planiramo u ovoj godini ugostiti studente iz inostranstava i iz Bosne i Hercegovine kako bi uradili obaveznu praksu u sklopu svog studijskog programa.

1.5. Finansiranje Muzeja

Muzeji se finansiraju iz

- sredstava Osnivača;
- sredstava iz naplate ulaznica, stručnih publikacija, kataloga, knjiga, vodiča i razglednica, prodaja suvenira;
- sredstava iz naknada za obavljanje intelektualnih i drugih usluga;
- aplikacijama na projekte i pozive drugih interancionalnih partnera
- iz legata, poklona, zavještanja i drugih izvora u skladu sa zakonom.

1.6. Planovi i Programi rada

Upravni odbor na prijedlog direktora utvrđuje planove rada i razvoja, kao i godišnji program rada, o čemu informiše Gradsko vijeće i pribavlja njihovu saglasnost. Mjesečne operativne Planove i programe rada donosi Direktor.

1.7. Programska orijentacija za naredni period - Misija, vizija, ciljevi

MISIJA: Misija muzeja je kontinuiran rad na razvoju kulture i umjetnosti u gradu Sarajevu.

Ars Aevi generiše pozitivan doprinos ka promjeni imidža Sarajeva, Bosne i Hercegovine i šireg geopolitičkog regiona Balkana na međunarodnoj i umjetničkoj, kulturnoj, političkoj i ekonomskoj sceni i postaje najzanimljiviji projekt svjetske savremene umjetnosti.

Olimpijski muzej je mjesto na kojem se čuva uspomena na XIV Zimske olimpijske igre ali i duh olimpizma, koji treba biti stalno podsjećanje na najvrijednije životne poruke i stvarne olimpijske vrijednosti, a to su izvrsnost, prijateljstvo i poštovanje koje nas uče kako voljeti, boriti se i slijediti svoje snove, živjeti ih, a što je bila osnovna poruka Zimskih olimpijskih igara 1984. godine u Sarajevu. Također i EYOF 2019. kao najveće sportsko takmičenje mladih u Evropi je ponovo dodijeljeno ovom gradu, i kroz ovu manifestaciju se regenerisao duh

olimpizma. Muzeji se trude biti promotori za razvoj društvene, socijalne infrastrukture i sadržaja, koji će pomoći ljudima da postanu aktivni članovi društva.

VIZIJA: Kolektivizacija svijesti građanstva, bazirana na kvaliteti iskonskih umjetničkih vrijednosti. Muzeji teže i trude se postati mjesto susreta i mreže suživota i zajedništva među lokalnim, regionalnim i svjetski poznatim centrima kreativnosti, koji doprinosi mentalnom razvoju ljudi.

CILJEVI: U funkciji ostvarenja vizije temeljni ciljevi koje Muzeji žele postići svojim djelovanjem su: Poticanje građanstva na aktiviranje, praćenje, uključivanje i sudjelovanje u razvoju kulture kroz savremenu umjetnost;

- Realizacija svih manifestacija značajnih za Grad Sarajevo ali i saradnja sa ostalim muzejima u BiH i izvan nje;
- Izgradnja infrastrukture za Muzej;
- Stvaranje optimalnih uvjeta za kontinuirano prezentiranje visoko rangiranih kulturnih sadržaja;
- Povećanje broja kulturnih programa i projekata i saradnje sa partnerima;
- Produkcija i koprodukcija umjetničkih djela i izložbi;
- Izdavaštvo i suizdavaštvo različitih publikacija.

1.8. Struktura korisnika i djelatnost Muzeja

Djelatnost Muzeja određena Zakonom o ustanovama ("Službeni glasnik R BiH" broj: 6/92, 8/93 i 13/94) i Odlukom o osnivanju JU „Gradski Muzeji” Sarajevo.

Muzeji obavljaju muzejsku djelatnost u skladu sa zakonom i u odnosu na muzejski materijal kolekcije odnosno:

- Istražuju, prikupljaju, obrađuju, održavaju, sređuju, zaštićuju, čuvaju i izlažu muzejski materijal i građu;
- Čuvaju muzejski materijal od oštećenja, uništenja i nestajanja;
- Obezbeđuju mjere zaštite muzejskog materijala, posebno za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja;
- Obezbeđuju korištenje muzejskog materijala u kulturne, naučne, vaspitno-obrazovne i druge svrhe putem njegovog prezentiranja u okviru stalnih ili povremenih izložbi i na drugi način;
- Omogućavaju naučnim i stručnim radnicima proučavanje muzejskog materijala;
- Brinu se o čuvanju i održavanju muzejskog materijala koji se nalazi van muzeja na području na kojem obavlja svoju djelatnost;
- Obavljaju naučno istraživački rad u skladu sa zakonom;
- Objavljuju rezultate svog stručnog i naučno istraživačkog rada putem vlastitih publikacija i na drugi način;
- Ostvaruju saradnju na području Bosne i Hercegovine i međunarodnu saradnju u oblasti muzejske djelatnosti;
- Obavljaju i druge poslove utvrđene zakonom.

Djelatnost Muzeja može se proširiti ili promijeniti, a Muzeji mogu obavljati i drugu djelatnost koja je od značaja za obavljanje muzejske djelatnosti i ostvarivanje prava korisnika, u skladu sa zakonom.

2. PROGRAM RADA „MUZEJ SAVREMENE UMJETNOSTI ARS AEVI SARAJEVO“

MUZEJ SAVREMENE UMJETNOSTI ARS AEVI SARAJEVO

I. KONSTRUKCIJA MUZEJA realizacija	☐ tenderska
II. SVJETSKA KAMPANJA ARS AEVI	☐ promocija i lobiranje izgradnje muzeja
III. FORUM ARS AEVI aktiviranje	☐ ponovno foruma
IV. DEPOT VIJEĆNICA	☐ sređivanje arhiva
V. URBANA KOMUNIKACIJA KOLEKCIJE ARS AEVI	☐ posjete Kolekciji
VI. KOLEKCIJA ARS AEVI U POKRETU	☐ izložbe po BiH i Regiji
VII. OTVORENI INTERNACIONALNI UNVERZITET ARS AEVI	☐ predavanja
VIII. IZLOŽBE ARS AEVI inostranstvo	☐ lokalne i
IX. MULTIMEDIJALNI CENTAR ARS AEVI	☐ online publikacije
X. PROMOTIVNI PROJEKTI izdanja	☐ online i printana
XI. ARS AEVI – HUMAN NETWORK	☐ europski fondovi
XII. STRATEŠKI RAZVOJNI PROJEKTI muzeja	☐ izgradnja
XIII. KOMUNIKACIJE NA DISTANCU – PUBLIKACIJE ARS AEVI brošure	☐ katalog,
XIV. EDUKATIVNA PRODUKCIJA	☐ radionice

2.1. Muzejske građa

U okviru imovine kojom Muzeji Ars Aevi raspolažu, posebno mjesto zauzimaju muzejski materijal od naučne i kulturne vrijednosti i knjižni fond kao posebne kolekcije knjiga nazvane po gradovima osnivačima. Muzejski materijal sačinjavaju svi predmeti koji imaju naučnu i umjetničku vrijednost u okviru disciplina koji se proučavaju u Muzeju i služe kao autentični materijal za muzejske izložbe i fondove, uključujući sve vrste odgovarajuće dokumentacije.

Muzej trenutno raspolaže sa deset kolekcija realiziranih u jedinstvenom procesu saradnje s muzejima, centrima i fondacijama za savremenu umjetnost iz Sarajeva, Milana, Prata, Ljubljane, Venecije, Beča, Bolognana, Istanbula i Podgorice formiranih u periodu od 1992. godine do 2012. godine. Više od 150 renomiranih umjetnika iz svih dijelova svijeta svojim su radovima formirali Kolekciju Ars Aevi koja se sastoji od slijedećih nukleusa: *Kolekcija Milano (1994-1999)*, *Kolekcija Prato (1996)*, *Kolekcija Ljubljana (1996)*, *Kolekcija Venecija (1997)*, *Kolekcija Beč (1998)*, *Kolekcija Sarajevo (1994-1997)*, *Kolekcija Open Space (1998-2006)*, *Kolekcija Bolognano (1999-2003)*, *Kolekcija Randes-Vous (2001)*, *Kolekcija Istanbul (2007)*, *Kolekcija Podgorica (2012)*.

Kombinacija umjetničkih vrijednosti Ars Aevi Kolekcije, unikatnog arhitektonskog dizajna Renza Piana, arhitekta koji je projektirao muzeje našeg vremena, podrške UNESCO-a, Evropske unije i internacionalnih partnera, posvećenost i saradnja lokalnih vlasti, ministara i institucija BiH, Ars Aevi čine projektom univerzalnog značaja.

2.2. Pribavljanja muzejske građe

Kolekcija Ars Aevi je jedna od najprestižnijih internacionalnih kolekcija savremene umjetnosti u Evropi. Proces njenog formiranja još uvijek traje, a ostvaruje se u saradnji sa prestižnim evropskim muzejima, galerijama, centrima i fondacijama za savremenu umjetnost prema originalnom modelu koji omogućava njen stalni razvoj i obogaćivanje.

Kolekcija Ars Aevi danas posjeduje djela 150 umjetnika iz grupe svjetskih stvaralaca najvećeg ugleda. Neortodoksni pristup formiranja ove kolekcije danas je prepoznat u internacionalnim krugovima savremene umjetnosti kao jedan od najoriginalnijih muzeoloških postupaka formiranju ovakve zbirke. Koncept je takav da se kolekcija sarajevskog muzeja formira primjenom jedinstvenog modela saradnje sa evropskim, prije svega mediteranskim, muzejima, centrima i fondacijama savremene svjetske umjetnosti. Prvi i najznačajniji koraci ove inicijative razvijani su u Italiji. Umjetnički direktori najuglednijih muzeja, centara i galerija savremene svjetske umjetnosti Italije, Slovenije i Austrije, a zatim i Bosne i Hercegovine, Turske, Crne Gore sa svojim institucijama, postaju osnivači Kolekcije Ars Aevi. Oni preuzimaju ulogu selektora Kolekcije Ars Aevi i u ime Ars Aevija prave odabir grupe

umjetnika iz svih dijelova svijeta i kao kustosi predstavljaju svoj rezultat na izložbi odabranih umjetničkih djela koja je uvrštena u redovnu djelatnost njihove institucije. Na ovaj način se formiraju "nukleusi Kolekcije Ars Aevi", imenovani po gradu nastanka.

Sličan model proveden je u procesu formiranja prethodno nastalih nukleusa Kolekcije Ars Aevi, u Milanu (od 1994), u Pratu (1995), Veneciji (1996), Ljubljani (1997), Beču (1998), Sarajevu (1999), Bolonjenu (2003), Istanbulu (2007), Crnoj Gori (2012). Nakon održane osnivačke izložbe, novi nukleus Kolekcije partner doprema u Sarajevo, gdje se promotivnom izložbom novi nukleus zvanično pridružuje Kolekciji Ars Aevi. U cijelom ovom procesu, Ars Aevi daje potpunu nezavisnost svojim kustosima, i od njih se traži samo da u cijelosti poštuju princip internacionalne selekcije umjetnika (ne više od 20 % iz iste zemlje, tj. na 10 pozvanih umjetnika samo 2 mogu biti iz vlastite države), i predanost visokom kvalitetu djela, dok selektore poziva na saradnju direktno generalna direkcija Ars Aevija slijedeći najviše profesionalne i etičke kriterije. Nakon veoma dobrog rezultata u prvoj fazi djelovanja, proces formiranja kolekcije se nastavlja po istom principu.

Ove godine planiramo napraviti novu Nukleus, u saradnji sa Ukrajinom, Kolekcija Kyiv kao znak solidarnosti sa ratom u Ukrajini. Izložba će biti realizirana u prvoj polovini 2023. Godine.

2.3. Smještaj muzejskog materijala

Nova postavka se nalazi, a nakon prebacivanje muzejske imovine sa lokacije Centra Skenderija, u Gradskoj vijećnici, gdje će umjetnička djela biti smještena do okončanje izgradnje objekta muzeja Ars Aevi, te će na taj način jedna od najvrednijih evropskih zbirki savremene umjetnosti konačno dobiti trajni smještaj. Ove godine ćemo završiti započeti projektat sa arhivkom građom jer smo od JP Sarajevo dobili prostoriju za tu namjenu. U tom sastavu trebala bi biti i biblioteka sa dorkusom na savremenu umjetnost i savremenu arhitekturu koja bi služila kao dobar izvor za istraživanje. Također smo započeli i reorganizirati izložbenog prostora i početkom naredne godine jedan od saradnika će dočekivari posjetioce u Vijećnici, provoditi kroz postavku kao i biti zadužen za naš novi souvenir shop.

2.4. Razgledanje, proučavanje, objavljivanje muzejskog materijala, fotografisanje, snimanje i kopiranje

Za razgledanje, proučavanje, objavljivanje, fotografisanje, filmsko snimanje, mjerenje, precrtavanje ili kopiranje muzejskog materijala može se vršiti samo po odobrenju direktora Muzeja. Svi zaposlenici Muzeja dužni su da preduzimaju sve potrebne mjere za obezbjeđenje muzejskog materijala od požara, krađe, oštećenja ili uništenja.

2.5. Registracija muzejskog materijala

Registrowanje muzejskog materijala vrši se na osnovu općih akata Muzeja o registrowanju i rukowanju muzejskim materijalom. Muzej obavezno vodi ulaznu i izlaznu knjigu muzejskog materijala, inventar, kartoteku, fototeku i knjigu poklona.

Revizija muzejskog materijala se vrši jednom u 10 godina i vrši je komisija imenovana u tu svrhu. Komisiju imenuje Upravni odbor Muzeja.

3. PLAN REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI MUZEJA/CENTRA ARS AEVI

Protekla godina 2022. bila je jako uspješna u našem radu te ćemo samo nastaviti implementirati već odobrene projekte od naših već sada stalnih partnera Goethe instituta. Projekat je odobren u decembru, a njegova realizacija će biti početkom februara 2023. Radi se o projektu pod nazivom Nucleus Kiev: Solidarity exhibition of contemporary art Kiev, gdje ćemo mi Sarajevo poslati poruku solidarnosti kroz umjetnička djela, ako što su i prije 30 godina pružali podršku u vrijeme formiranja Kolekcije Ars Aevi. Želimo uraditi isto za

Kijev, promovirati umjetničku saradnju između institucija, osigurati bogaćenje, opstanak programa obje institucije i izgraditi oba muzeja. Također plan je očuvati i promovirati kulturnu baštinu u obliku moderne/savremene umjetnosti ukrajinskih umjetnika i pomoći stabilizaciji njihove umjetničke scene tokom ovog teškog perioda rata. Ukrajinski rat je globalno iskustvo, ključni događaj današnjice, koji ima trajni uticaj na svakodnevni život i osnovne potrebe. Njegov uticaj na savremenu i modernu umjetnost tek treba da bude utvrđeno i definisano. Proces konceptualizacije nukleusa Kijev je prilika da se odrazi opsada Sarajeva od 1992. do 1995. godine i njegovo umjetničko nasljeđe. Opsada je sada zajedničko iskustvo Kijeva i Sarajeva ili specifična trauma koja nosi ta dva grada. Metodološki pristup Ars Aevija će se ponovo primijeniti. Radovi koje ćemo prikazati na izložbi u februaru, umjetnika iz Bosne i Hercegovine i umjetnika iz Ukrajine, činit će stalnu Kolekciju Muzeja savremene umjetnosti i sigurni smo da će biti predmet brojnih izučavanja. Izložba će se sastojati iz dva dijela: djela umjetnika Ismara Čirkinagić i Aide Šehović i djela umjetnika iz Ukrajine, koju njihov kustoski tim izabere. Nadamo se da će se stvoriti uslovi i da se ista postavka uradi i u Kijevu.

Planiramo napraviti izložbu dijela Kolekcije Ars Aevi u Bihaću, u centru Krak, a također jednog umjetnika iz Kolekcije ili dio Kolekcije u toku godine publici u Sarajevu. Potrudićemo se da to bude u sklopu Sarajevo Film Festivala kako bi nastavili našu nedavno započetu saradnju sa SFF-om i kako bi mogli ponuditi turistima dodatno sadržaja iz oblasti umjetnosti i kulture.

3.1. Stvaranje uslova za izgradnju zgrade Muzeja/Centra Ars Aevi

Aktivnosti na izradi glavnog/izvedbenog projekta

Idejni arhitektonski projekt buduće zgrade Muzeja/Centra savremene svjetske umjetnosti Ars Aevi, kojeg potpisuje jedan od najuglednijih svjetskih arhitekata, Renzo Piano (kao ambasador dobre volje UNESCO), zvanično je promoviran u Sarajevu u septembru 2006. godine. Prema ovom projektu, objekt bi trebao biti izgrađen na lokalitetu Kvadrant C – Marijin Dvor, na Vilsonovom šetalištu, na terenu koju je za ovu namjenu osigurao Kanton Sarajevo, uz podršku Općine Novo Sarajevo. U regulacionom planu parcela na kojoj će se graditi zgrada Muzeja definirana je kroz parameter kao što su postojeće građevine, položaji i visine građevina, artikulacija pješačkih zona i urbanih zelenih površina, očuvanje postojećeg Historijskog muzej i predviđanje novog mosta za vozila, paralelno s pješačkim mostom, koji povezuje muzejski prostor s stambenim prostorom. Projekt je pokazao svoju ekološku i urbanističku prednost, jer je od mogućih 70% parcele iskoristio manje i ostavio više prostora za zelenilo. Muzej savremene umjetnosti trebao bi postati poligon atrakcija za sve kulturne aktivnosti.

U septembru 2022. godine prezentiran rezultat tendera, koji je provela italijanska razvojna agencija AICS, a koji nam je odabrao firmu za idejni projekt Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi Sarajevo i arhitektonski studio koji će raditi na realizaciji. Događaj, koga je moderirala direktorica Muzeja ARS AEVI, Senka Ibrišimbegović, uz prigodne uvodne riječi, otvorili su ambasador Italije u Bosni i Hercegovini, Marco Di Ruzza, gradonačelnica Grada Sarajeva, Benjamina Karić, premijer Kantona Sarajevo, Edin Forto i načelnik Općine Novo Sarajevo, Hasan Tanović. Prisutnima su se obratili i Siniša Šešum, šef Ureda Unesco-a u BiH i Aurelie Valtat, šefica Sekcije za evropsku integraciju, politička i ekonomska pitanja pri Delegaciji EU u BiH. Nakon istog uslijedilo je niz aktivnosti vezano za dobijanje prethodnih saglasnosti koje će biti potrebne za kompletiranje glavnog projekta. Ovaj proces će biti nastavljen i u predstojećoj 2023. godini i nadamo se da ćemo uskoro dobiti i građevinsku dozvolu i početi i sa izgradnjom muzeja.

Paralelno sa ovim aktivnostima, u 2023. Godini radićemo i na fundraising-u sa našim internacionalnim partnerima, ali također uz podršku lokalne vlasti.

Muzeji danas nisu samo objekti u kojima se pohranjuje umjetnost kao historijski fakt, upravo zbog svoje savremenosti, već se u muzejima danas vrše edukacije i zbog toga je veća potreba, a i zadatak, da on komunicira sa svojom sredinom. Danas je važnije da se educira društvo i da se tome da primat, a kroz to i očuvanje kulturološkog identiteta. Pitanje identiteta danas leži u tome ili teži ka tome da se kolektivni identiteti smatraju prevaziđenim modelom, te se teži ka stvaranju svijesti svakog pojedinca o njegovom individualnom identitetu, pogotovo u zapadnim, razvijenim društvima. Potrebno je, naravno, da se ova praksa razvije i u ekonomski slabije razvijenim društvima.

Analizirajući specifičnost bosanskohercegovačkog savremenog tranzicijskog konteksta i aktualne situacije u pogledu kreiranja muzeja savremene umjetnosti, ustanovilo se da je prije 12 godina kada smo aplicirali za prvu urbanističku saglasnost, bilo potrebno još dosta rada na izgrađivanju svijesti o potrebi za izgradnjom Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi. U konkretnom slučaju, potvrdilo se da problemi nisu bili samo ekonomske prirode, već je to i pitanje političke volje podrški izgradnje, a i opstanku ovakvog jednog objekta. Sretni smo što

smo sada u trenutku gdje možemo svjedočiti da postoji volja za podršku ovako jednom značajnom projektu.

Aktivnosti na uređenju prostora/lokacije Muzeja savremene umjetnosti Ars Aevi

U cilju promoviranja izrade glavnog projekta Muzeja Ars Aevi planiramo i fizičko uređenje prostora, jedne od najljepših lokacija našeg grada i pretvaranje prostora iz akumulacije negativnog u akumulaciju pozitivnog djelovanja; otvaranje novog privremenog javnog prostora za građane koji ima kulturni, obrazovni i rekreativno-ekološki potencijal, sa fokusom na potrebe djece, omladine i svih građana Sarajeva i BiH.

- Čišćenje Mosta Ars Aevi
- Održavanje čelične konstrukcije i zastava Daniel Burena
- Štampa plakata Renza Piana i postavljanje bilborda
- Održavanje drugih djela na terenu Ars Aevi (Bizhan Bassiri - la Bestia)
- Postavljanje prostora za sjedenje i druženje
- Organizacija programa za mlade

3.2. Zaštita Kolekcije Ars Aevi

a) Analiza stanja djela Kolekcije Ars Aevi

Nakon što je donesena odluka o adekvatnom prostoru za izlaganje Kolekcije Ars Aevi u objektu Vijećnice, napuštanje dosadašnjeg izložbenog prostora Art Depoa u Centru Skenderija neophodno je naopraviti detaljnu analizu stanja pojedinačnih djela, praćenu prikupljanjem kompletne relevantne dokumentacije.

b) Plan restauracije i konzervacije djela Kolekcije Ars Aevi

Djela Kolekcije Ars Aevi smještena u adekvatnim izložbenim i deponovanim prostorima stvaraju uslovima u kojima je moguće provoditi redovne aktivnosti na njenoj zaštiti i održavanju, ovisno o dotoku potrebnih sredstava. Nakon utvrđenog stanja slijedi formuliranje plana restauracije i konzervacije, utvrđivanje partnera, budžeta i vremenskih okvira za pojedinačne aktivnosti. Nakon utvrđivanja potrebnih aktivnosti, sistematski se, u kontinuitetu provode aktivnosti na restauraciji i konzervacije djela Kolekcije Ars Aevi.

3.3. Promocija Kolekcije Ars Aevi

a) Medijska promocija

S obzirom na činjenicu da Kolekcija Ars Aevi u proteklim godinama nije mogla da bude predstavljena javnosti, djelatnosti na njenoj promociji svedene su na minimum. Premještanje Kolekcije u novi prostor stvoreni su uslovi za njenu adekvatnu prezentaciju, otvorene su i prilike za intenzivniju promociju vrijednosti Kolekcije Ars Aevi. Na ovaj način javnost će biti

upoznata sa jedinstvenim osobinama i neizmjenom kulturološkom vrijednošću Kolekcije koju Sarajevo posjeduje, kao i sa njenim razvojnim i promotivnim potencijalom. Pored ostvarivanja kontinuiteta promotivnog djelovanja kroz saradnju sa bosanskohercegovačkim i međunarodnim medijima, medijska promocija će se odvijati i kroz kreiranje medijski atraktivnih događaja.

Dakle, promocija će se raditi u etapama, prilagođena različitim ciljnim grupama, kako bi se što impozantniji broj građana animirao te na taj način im se približilo djelovanje kako jednog centra za savremenu umjetnost tako i same ideje i značenja djela savremene umjetnosti koja često ostaju neshvaćena i neprepoznatljiva od šire publike koja nije vezana za umjetničku struku.

Kako je Kolekcija Ars Aevi jedno od najvrednijih kulturnih blaga Sarajeva i cijele Bosne i Hercegovine, rad na njenoj stalnoj promociji bi zasigurno jako doprinio afirmaciji imidža grada Sarajeva, izgrađenom kroz svoju bogatu historiju kao mjesta susreta različitosti, mjestu velikih kulturnih manifestacija, poput onog kojeg je Sarajevo imalo za vrijeme Zimskih olimpijskih igara 1984. godine.

Također, preseljenje Kolekcije Ars Aevi u Vijećnicu i otvorenost za posjetitelje rezultiralo bi i prispjećem velikog broja turista u naš grad, gdje bi posjeta Kolekciji Ars Aevi bila jedno od neizostavnih odredišta, a koja je sada u vrijeme pandemije onemogućena i posjete su smanjene, nadam se da će se uskoro normalizirati stanje. Do tada ćemo raditi na promociji i kroz digitalne medije, te organizirati izložbe u BiH gradovima ali također i u Sarajevu.

b) Flyeri i mape

Muzej planira napraviti promotivne materijale, koji su vezani za što bolje obavještanje i upoznavanje zainteresiranog građanstva o izložbenom prostoru Muzeja kao i značajkama Kolekcije Ars Aevi. Promotivni flyeri i mape radit će se na dva jezika i biti u širokoj distribuciji dostupni svim zainteresiranim posjetiocima. Oni će biti prezentirani kroz digitalne medije.

c) Gadžeti Kolekcije Ars Aevi (u Bookshop-u Kolekcije Ars Aevi)

Jedan od planova Muzeja, nakon stvaranja i ispunjenja potrebnih uvjeta za otvaranje Kolekcije za posjetitelje, ide u smjeru otvaranja Bookshopa Ars Aevi čiji osnovni cilj ne bi bio u prvom redu zarada, već približavanje ciljeva i djelatnosti Muzeja/Centra Ars Aevi široj javnosti, tako da bi predmeti koji bi našli svoje mjesto u Bookshopu bili podsjetnik na muzej i prilika da se s dijelom muzeja živi.

d) Program opće promocije Kolekcije Ars Aevi

(štampani materijali, turistički vodiči, štampani i elektronski mediji, web)

Promocija svih događaja Muzeja je složen proces koji podrazumijeva sve aktivnosti usmjerene na promociju umjetničkih i razvojnih vrijednosti programskog djelovanja Muzeja. Svi događaji unutar programa Muzeja su popraćeni nizom promotivnih i informativnih materijala s ciljem upoznavanja što većeg broja građana sa idejama i realiziranim fazama djelovanja Projekta Ars Aevi.

Na pripremi svih promotivnih materijala angažirani su kako vanjski eksperti: kustosi, fotografi dizajneri, prevodioci i lektori, tako i članovi stručnog tima Muzeja koji koordiniraju i aktivno djeluju na pripremi tekstova za promotivne publikacije, brošure, kataloge i knjige kroz koje se promovira vrijednost i značaj Kolekcije Ars Aevi.

Kolekcija Ars Aevi, kao najznačajniji segment djelovanja Muzeja se promovira na više razina kroz informativne i najavne materijale, kao što su: pozivnica, letak, plakat, deplijan, informativni baner i bilbord.

Također, jedan segment promocije Kolekcije Ars Aevi je usmjeren na turističku zajednicu Kantona Sarajevo, tj. na prisustvo informativnih tekstova o Kolekciji Ars Aevi u svim turističkim vodičima i brošurama turističke ponude grada Sarajeva.

Program promocije Kolekcije Ars Aevi je vrlo ozbiljno usmjeren na medije, kojima se šalju redovite press informacije o planiranim i realiziranim događajima i aktivnostima Projekta Ars Aevi, popraćene uvijek potrebnom foto ili video dokumentacijom.

3.4. Kolekcija Ars Aevi u gradovima BiH

a) Priprema programa izložbi u gradovima BiH - Bihać, Mostar, Zenica, Banja Luka

Kolekcija Ars Aevi nastala je kao izraz i volje partnera regiona i Bosne i Hercegovine, a u posljednjim godinama nepravedno je zapostavljena, te je u ovoj godini planirano predstavljanje kolekcije u bosanskohercegovačkim gradovima kroz jedan kontinuirani program izložbi Ars Aevi u saradnji sa vodećim kulturnim institucijama ovih gradova.

Predstavljanjem djela Kolekcije Ars Aevi u navedenim gradovima ujedno je i uvod u planirani edukativni program kojim će u perspektivi biti organizirane vođene posjete grupe učenika i studenata iz cijele Bosne i Hercegovine.

Također planiramo napraviti, kroz razne oblike predstavljanja, izložbe kolekcije u Sarajevu.

b) Priprema programa izložbi u gradovima regiona

Slijedeći modele razmjene koji su u osnovi Kolekcije Ars Aevi, nastojat će promovirati kolekciju ne samo kao izraz volje svih partnera, nego i njihovo zajedničko dobro. Na ovaj način bi, predstavljanjem dijela ili ukupne Kolekcije Ars Aevi u prestižnim izložbenim prostorima užeg i šireg regiona, Kolekcija Ars Aevi i ukupan projekt će ostvariti najviše nivoe promocije koji, će sigurno imati utjecaj u ostvarivanju predstojećih faza projekta.

3.5. Kolekcija Ars Aevi u inostranstvu

Izložba Ars Aevija u Montpellieru u Francuskoj otvorena je u novembru prošle godine. Izložba pod nazivom Muzej u egzilu u MOCO muzeju bit će otvorena do kraja februara.

Izložba istražuje jedinstvenu historiju tri prepoznatljive kolekcije: El Museo Internacional de la Resistencia Salvador Allende de Santiago, Čile; Ars Aevi, kolekcija Muzeja savremene umjetnosti Sarajevo; i najnovija, zbirka Nacionalnog muzeja moderne i savremene umjetnosti Palestine koja trenutno ostaje u depou Instituta du Monde Arabe (IMA) u Parizu do konačnog prijenosa u Palestinu.

Svaka zbirka (Čile, Sarajevo, Palestina) predstavljena je pojedinačno na platou od oko 400 m², uz didaktičku pratnju koja objašnjava genezu, historijski i politički kontekst, te umjetnička kretanja ovih kolekcija. Odabir umjetničkih djela selektovan je u dogovoru sa svakim od tri muzeja. Nakon ove uspješne izložbe djela kolekcije Ars Aevi bit će predstavljena u državama osnivačima kolekcije.

4. PROGRAM RADA „OLIMPIJSKOG MUZEJA SARAJEVO“

OLIMPIJSKI MUZEJ SARAJEVO; MUZEJ XIV ZIMSKIH OLIMPIJSKIH IGARA

I. PROMOCIJA, SVJETSKA KAMPANJA olimpijskih	☐ mreža Gradova
II. IZLOŽBE	☐ 40 godina od Olimpijade
III. MULTIMEDIJALNI CENTAR online	☐ digitalizacija, publikacije
IV. PROMOTIVNI PROJEKTI aplikacije	☐ nagrade,
V. STRATEŠKI RAZVOJNI PROJEKTI	☐ suveniri, turistička zajednica, sponzori
VI. EDUKATIVNA PRODUKCIJA I PROMOCIJA promocija	☐ razvoj i posjete učenika

4.1. Korištenje Muzejske građe

U okviru imovine kojom Olimpijski Muzej raspolaže, posebno mjesto zauzimaju muzejski materijal od naučne i kulturne vrijednosti i knjižni fond kao posebne kolekcije knjiga nazvane po gradovima osnivačima.

Muzejski materijal sačinjavaju svi predmeti koji imaju naučnu i umjetničku vrijednost u okviru disciplina koji se proučavaju u Muzeju i služe kao autentični materijal za muzejske izložbe i fondove, uključujući sve vrste odgovarajuće dokumentacije.

Muzej trenutno raspolaže sa raznim rekvizitima koje su koristili učesnici na XIV Zimskim olimpijskim igrama i EYOF-u 2019, umjetničke radove povodom obilježavanja godišnjice Olimpijskih igara, video zapisi, izjave, medalje, poštanske markice, fotografije, baklje.

4.2. Način pribavljanja muzejskog materijala

Kolekcija u Olimpijskom muzeju se može pribavljati i na način da se donira od strane građana i učesnika u ovim manifestacijama.

4.3. Smještaj muzejskog materijala

Muzejski materijal treba da bude smješten u prostorijama koje su dostupne javnosti. Muzejski materijal koji nije izložen treba da bude sistemski sređen u odgovarajućim zbirka i depoima. Rukovalac zbirke može biti jedan stručnjak ili više njih, što zavisi od karaktera zbirke, a bira ga direktor Muzeja. Rukovalac zbirke snosi moralnu i materijalnu odgovornost za povjerenu zbirku. U toku je završavanje postavke koja je započeta za otvaranje Olimpijskog muzeja, koji je za javnost otvoren 8. oktobra 2020. Ostali su još detalji u prostoru, opisi pojedinih događaja u svrhu obogaćivanja postojeće postavke.

4.4. Razgledanje, proučavanje, objavljivanje muzejskog materijala, fotografisanje, snimanje i kopiranje

Za razgledanje, proučavanje, objavljivanje, fotografisanje, filmsko snimanje, mjerenje, precrtavanje ili kopiranje muzejskog materijala može se vršiti samo po odobrenju direktora Muzeja. Svi zaposlenici Muzeja dužni su da preduzimaju sve potrebne mjere za obezbjeđenje muzejskog materijala od požara, krađe, oštećenja ili uništenja.

4.5. Registracija muzejskog materijala

Registrowanje muzejskog materijala vrši se na osnovu općih akata Muzeja o registrovanju i rukovanju muzejskim materijalom. Muzej obavezno vodi ulaznu i izlaznu knjigu muzejskog materijala, inventar, kartoteku, fototeku i knjigu poklona.

Revizija muzejskog materijala se vrši jednom u 10 godina i vrši je komisija imenovana u tu svrhu. Komisiju imenuje Upravni odbor Muzeja.

5. PLAN REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI OLIMPIJSKOG MUZEJA

5.1. Obilježavanje godišnjice XIV Zimskih olimpijskih igara 1984. i EYOF-a 2019.

Početak Februara 2023. godine u Olimpijskom muzeju planiramo upriličiti obilježavanje godišnjice oba ova događaja. Također su planirane aktivnosti sa Sarajevskom zimom kao i protekle godine. Izložbe i razgovori, te seminari biti će organizirani u okviru dodatnog programa rada Olimpijskog muzeja u okviru trajanja ovog festivala, zajedno sa Gradom Sarajevom, Turističkom zajednicom, Kantonom Sarajevo i drugim partnerima i podržavaocima.

5.3. Priprema za odlazak u Barcelonu - EMYA nagrada

Među velikim brojem prijavljenih kandidata, Olimpijski muzej Sarajevo je nominiran za Evropski muzej godine 2023. Nagrada Evropski muzej godine dodjeljuje se svake godine od 1977. godine i predstavlja najbolje u inovacijama i izvrsnosti, u novim ili obnovljenim muzejima, u svim disciplinama i razmjerima, finansiranju i obavezama, te u različitim kulturnim kontekstima Evrope. Djeluje pod pokroviteljstvom Vijeća Evrope. Cilj nagrada manifestacije, Evropski muzej godine, je doprinijeti razvoju novih paradigmi i profesionalnih standarda u muzejima. U prepoznatljivoj sveukupnoj atmosferi, pobjednički muzej pokazuje kreativne i maštovite pristupe proizvodnji znanja, interpretaciji, prezentaciji i društvenoj odgovornosti – sve od transparentne osnove vrijednosti demokratije, ljudskih prava i međukulturnog dijaloga, predanosti na održivost, praksu inkluzije i učešća zajednice. O dobitniku nagrada odlučuje žiri u kojem je 9 istaknutih muzejskih profesionalaca iz 9 evropskih država. Nagrade će biti zvanično uručene na ceremoniji u Španiji u maju 2023. godine.

5.4. Promocija sporta kroz aktivaciju i promociju zimskih sportova

- a) Medijska promocija
- b) Edukacija i animacija posjetilaca
- c) Flyeri i mape
- d) Gadžeti i suveniri
- e) Program opće promocije Olimpijskog muzeja
(štampani materijali, turistički vodiči, štampani i elektronski mediji, web)
Rad na katalogu Olimpijskog muzeja
- f) Saradnja sa BHTELECOM-om - na promociji i osvještavanju važnosti edukacije djece o značaju Olimpijade, zimskih sportova te sporta uopšte

6. KAPITALNI PROJEKTI

SPOMENAR SOBA DJECI POGINULOJ U RATU - SARAJEVO

- I. ZAVRŠETAK PROJEKTA SPOMENAR SOBE **konstrukcija prostora**
- II. IZLOŽBA **postavka**
- III. MULTIMEDIJALNI CENTAR **digitalizacija**
- IV. EDUKATIVNA PRODUKCIJA I PROMOCIJA **razvoj i promocija**
- V. PROMOTIVNI PROJEKTI **posjete učenika**
 nagrade,
online publikacije

Pridruživanje “Sarajevski spomenar” - spomen soba ubijenoj djeci tokom opsade Sarajeva 1992-1995.

Aktivnosti za realizaciju ovog projekta:

Prikupljanje i obrada predmeta

Implementacija postavke u spomen-sobi je započela popisom do sada prikupljenih eksponata. Predmeti su popisani u digitalnu online bazu i dodijeljen im je pripadajući inventarni broj. Paralelno sa inventarisanjem se radi na prikupljanju nove građe. Priče roditelja su snimljene u audio i video formatu.

Adaptacija prostora

Prostor spomen sobe je adaptiran prema potrebama idejno-historijske koncepcije. Trenutno se radi na izradi stolarskih pozicija. Planirana realizacija je do kraja Februara 2023. Godine. Nakon toga će uslijediti ostavljanje izložbeni arte fakata i grafičko sređivanje prostora. Planirana je adekvatna signalizacija, koja bi povezala spomen-obilježje i spomen-sobu.

Izrada tematsko-ekspozicionog plana

Rad na izradi tematsko-ekspozicionog plana – riječ je o narativnoj strukturi, koja objašnjava raspored tema i preciznu poziciju materijala (predmeta, fotografija, tekstova, dokumenata) u okviru postavke.

Dizajn postavke

“Sarajevski spomenar” - spomen soba ubijenoj djeci tokom opsade Sarajeva 1992-1995 je trenutno u fazi prostornog oblikovanja – skice prostornog rješenja će potom biti grafički riješene.

Instaliranje postavke

Grafička rješenja prolaze fazu printanja i pripreme mobilijara. Nakon toga se postavka instalira u prostoru.

Predstavljanje projekta predviđeno je u prvoj polovini 2023. godine.

Plan pripremila:

Direktorica

Senka Ibrišimbegović

